

11. Liu, Y., & Carter, D. (2022). Financial risk systems in the era of digital innovation: Challenges and opportunities. *Journal of Financial Innovation*, no. 22(3), pp. 112–129.
12. Martínez, J., & López, R. (2020). Scenario analysis in financial risk management: Trends and challenges. *Journal of Financial Studies*, no. 34(2), pp. 145–162.
13. Saaty, T. L. (2016). The analytic hierarchy and analytic network processes for the measurement of intangible criteria and for decision-making. In Greco, S., Ehrgott, M., & Figueira, J. (Eds.), *Multiple criteria decision analysis* (Vol. 233, pp. 363–419). New York: Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4939-3094-4_10.
14. Wong, K. (2022). Long-term financial stability through ESG integration: Insights and implications. *Sustainability in Finance*, no. 10(3), pp. 245–260.
15. Zhang, L., & Huang, W. (2021). Strategic flexibility in financial risk management: A modern approach. *Risk Management Review*, no. 18(5), pp. 385–402.

Abstract.

Chmutova I., Hainalii A. Development and implementation of a risk-oriented financial management system.

Developing practical approaches to risk management is a fundamental task in ensuring businesses' sustainability and financial security in an era characterized by heightened uncertainty and complex market challenges. The increasing importance of sustainable development within the financial sector necessitates integrating innovative risk-based management systems that address the dynamic needs of the modern business environment. These systems serve as a vital mechanism for mitigating risks, enhancing adaptability, and supporting long-term strategic objectives. This paper aims to develop theoretical and practical aspects of implementing risk-oriented financial management systems aimed at enhancing the financial security and operational efficiency of companies in modern conditions of uncertainty. The study identifies key criteria for selecting these systems, including the complexity of implementation, strategic alignment, flexibility, and integration potential. These criteria are critical for ensuring risk-based systems' successful adoption and functionality within financial companies. The balanced scorecard (BSC) is suggested as an effective tool for managing financial risks. The research outlines the main stages of implementing the BSC framework: establishing foundational infrastructure, conducting pilot testing within specific divisions, and achieving full-scale integration across the organization. The paper also offers recommendations for effective implementation, emphasizing the importance of active management involvement, forming cross-functional teams, and utilizing modern digital technologies to streamline processes and improve decision-making. The results demonstrate that adopting risk-based financial management systems contributes to reducing the adverse effects of risks while simultaneously enhancing both strategic and operational performance. By integrating such systems, companies can achieve greater resilience and competitiveness in a volatile economic landscape. Furthermore, the balanced scorecard approach facilitates the alignment of risk management practices with broader organizational goals, fostering a proactive and comprehensive approach to risk mitigation.

Keywords: risk, threats, risk-based management, balanced scorecard, risk management, digitalization, integration, financial security, financial companies.

Стаття надійшла до редакції 12.11.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Чмутова І., Гайналій А. Розроблення та впровадження ризик-орієнтованої системи управління фінансами. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 6. С. 60–66.

Chmutova I., Hainalii A. Development and implementation of a risk-oriented financial management system. Actual problems of innovative economy and law. 2024. No. 6, pp. 60–66.

УДК: 658.012.2:502; JEL classification: G34; Q01; M14

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-6-13>

БЕРЕЗА Юлія Олександрівна, науковий співробітник відділу економіки, менеджменту та трансферу інновацій у тваринництві Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України, <https://orcid.org/0009-0005-1705-3015>

ГНАТКІВСЬКИЙ Богдан Михайлович, доктор економічних наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка, <https://orcid.org/0000-0001-5146-9077>

ВІТКОВСЬКИЙ Юрій Петрович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Сілезької Академії, <https://orcid.org/0000-0001-5806-8671>

ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ

Береза Ю.О., Гнатківський Б.М., Вітковський Ю.П. Вплив корпоративного управління на сталий розвиток підприємств.

Статтю присвячено дослідженню впливу корпоративного управління на сталий розвиток підприємств. Метою статті виступає аналіз впливу корпоративного управління на сталий розвиток підприємств, визначення його основних механізмів та принципів, що сприяють інтеграції екологічних, соціальних та управлінських аспектів у стратегію підприємств. У статті розглянуто роль корпоративного управління як ключового інструменту забезпечення сталого розвитку підприємств в умовах сучасних глобальних викликів: зміни клімату, диджиталізація, глобалізація ринків. У дослідженні визначено основні принципи корпоративного управління, зокрема: прозорість, підзвітність, дотримання прав акціонерів та зацікавлених сторін, відповідальне управління ризиками. Виявлено, що ефективне корпоративне управління забезпечує не лише оптимізацію внутрішніх процесів підприємств, але й сприяє інтеграції сталих бізнес-моделей, що відповідають міжнародним стандартам. У дослідженні виявлено, що всі сектори економіки мають специфічні особливості, які вимагають особливої уваги до екологічної і соціальної відповідальності. Водночас високий рівень ризиків, пов'язаних з погодними умовами та ринковими коливаннями, потребує впровадження стратегій управління ризиками, таких як диверсифікація виробництва, страхування проєктів та адаптація до змін зовнішнього середовища. Важливість корпоративного управління в контексті сталого розвитку підприємств підтверджена в працях провідних дослідників, які акцентують увагу на його впливі на інституційне середовище, використання ресурсів і екологічну відповідальність. Виявлено, що впровадження принципів ESG (екологічних, соціальних та

управлінських стандартів) може значно покращити імідж підприємств, підвищити їх інвестиційну привабливість та забезпечити мінімізацію регуляторних ризиків. Впровадження корпоративного управління дозволить підприємствам досягти низки важливих результатів: покращення фінансових показників, оптимізацію витрат та підвищення продуктивності через застосування сучасних методів стратегічного планування та контролю витрат, забезпечення екологічної стійкості та раціонального використання ресурсів через впровадження принципів ESG та екологічних стандартів, формування позитивного іміджу компанії через прозорість корпоративного управління, підвищення соціальної відповідальності та залучення громад до сталого розвитку, а також створення умов для довгострокового зростання та адаптації до змін зовнішнього середовища за допомогою цифрових технологій та аналітичних інструментів.

Ключові слова: сталий розвиток, корпоративне управління, ESG-принципи, економічна стабільність, екологічна стійкість, соціальна відповідальність.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах глобалізації, кліматичних змін, диджиталізації та зростаючої конкуренції підприємства змушені шукати ефективні механізми адаптації до нових викликів. Одним із таких механізмів виступає впровадження сучасних підходів до корпоративного управління, яке відіграє критичну роль у забезпеченні сталого розвитку сучасних підприємств. Сталий розвиток бізнесу передбачає необхідність раціонального використання природних ресурсів, впровадження інноваційних технологій, підвищення конкурентоспроможності та створення сприятливого соціального середовища для працівників і громад, у яких діють підприємства. Водночас ефективне корпоративне управління забезпечує прозорість прийняття рішень, захист інтересів усіх стейкхолдерів, підвищення інвестиційної привабливості та мінімізацію ризиків, що в сукупності сприяє сталому розвитку секторів економіки. Попри очевидні переваги, рівень розвитку корпоративного управління у виробничих секторах України залишається неоднорідним. Відсутність дієвих корпоративних стратегій та механізмів управління часто призводить до нестабільності підприємств, зниження їх конкурентоспроможності та невідповідності принципам сталого розвитку. З огляду на це виникає необхідність комплексного обґрунтування впливу корпоративного управління на сталий розвиток підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання корпоративного управління знайшли своє висвітлення у працях провідних дослідників, зокрема Гарафонові О. [8], Деніс Д. [3], Кадбурі А. [2], Кривець Ю. [6], Лиска П. [7], Макконела Дж. [3], Сілва С. [9], Чекрун Д. [1], Шаргіна Д. [1] та інших. Учені дослідили принципи корпоративного управління, його механізми, інструменти, що сприяють підвищенню ефективності управлінських рішень, забезпеченню прозорості діяльності компаній, зниженню агентських конфліктів і посиленню відповідальності керівників перед акціонерами та зацікавленими сторонами. Також досліджують роль корпоративної культури та комунікацій у формуванні довіри між учасниками корпоративних відносин, а також значення ESG-підходу (екологічні, соціальні та управлінські аспекти) у підвищенні стійкості та інвестиційної привабливості компаній.

Незважаючи на значну кількість досліджень у сфері корпоративного управління, деякі аспекти досі залишаються недостатньо розкритими. Зокрема, питання впливу корпоративного управління на сталий розвиток підприємств потребує глибшого аналізу, оскільки саме ефективне управління корпоративними процесами є одним із ключових факторів, що визначають

довгострокову стійкість та конкурентоспроможність компаній. Саме корпоративне управління може стати запорукою для забезпечення стійкості підприємств, оскільки воно визначає механізми ухвалення стратегічних рішень, розподілу відповідальності між керівниками та акціонерами, управління ризиками та залучення інвестицій.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є аналіз впливу корпоративного управління на сталий розвиток підприємств, визначення його основних механізмів та принципів, що сприяють інтеграції екологічних, соціальних та управлінських аспектів у стратегію підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний бізнес функціонує в умовах значних викликів, зокрема змін клімату, диджиталізації, глобалізації ринків, зростаючих вимог до екологічної безпеки та соціальної відповідальності. За таких умов ключовим фактором успішного розвитку підприємств є ефективне корпоративне управління, яке дозволяє не лише оптимізувати внутрішні бізнес-процеси, але й забезпечити відповідність діяльності принципам сталого розвитку. У міжнародній практиці корпоративне управління розглядається як система принципів, політик та процедур, що регламентують відносини між акціонерами, менеджментом та іншими стейкхолдерами, сприяючи довгостроковому розвитку та створенню конкурентних переваг [1–3].

Сучасні концепції корпоративного управління ґрунтуються на принципах прозорості, підзвітності, дотримання прав усіх учасників корпоративних відносин та ефективного управління ризиками. Відповідно до підходів Інституту корпоративного управління, ця система передбачає чіткий розподіл повноважень управлінських органів, впровадження механізмів контролю та створення умов для підвищення стійкості бізнесу [4]. Відповідно до Принципів корпоративного управління, затверджених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, воно є системою відносин між органами товариства, акціонерами та іншими зацікавленими сторонами, яка визначає напрями діяльності підприємства, засоби реалізації його завдань і механізми контролю [5].

За сучасних умов ведення бізнесу корпоративне управління відіграє особливу роль, оскільки сприяє ефективному використанню ресурсів, інтеграції сталих бізнес-моделей та впровадженню інноваційних технологій. Впровадження ефективної системи корпоративного управління дозволяє підприємствам не лише забезпечити відповідність міжнародним стандартам і практикам, а й підвищити свою конкурентоспроможність,

знизити ризики та досягти довгострокового сталого розвитку [6].

Корпоративне управління ґрунтується на ряді ключових принципів, які забезпечують ефективну взаємодію між власниками, менеджментом, інвесторами та іншими зацікавленими сторонами. Одним із фундаментальних принципів виступає прозорість та підзвітність, що передбачає відкритість у фінансовій звітності, доступність інформації щодо діяльності підприємства та механізмів прийняття управлінських рішень. Прозорість сприяє підвищенню рівня довіри з боку інвесторів, партнерів та громадськості, тоді як підзвітність забезпечує відповідальність менеджменту перед акціонерами за результати господарської діяльності, що забезпечує стабільність і прогнозованість бізнесу.

Принцип дотримання прав акціонерів і зацікавлених сторін передбачає створення механізмів рівного доступу до інформації, можливість брати участь у прийнятті стратегічних рішень, а також захист прав як мажоритарних, так і меншоритарних акціонерів. Окрім того, корпоративне управління обов'язково враховує інтереси працівників, постачальників, споживачів та місцевих громад, що є особливо важливим за сучасних умов господарювання, оскільки успіх бізнесу значною мірою залежить від соціальної та екологічної відповідальності компанії.

Принцип відповідального управління ризиками передбачає впровадження ефективних систем оцінки та моніторингу можливих загроз. Для сучасних підприємств це має особливе значення, адже сучасний бізнес характеризується високою залежністю від зовнішніх факторів (кліматичні умови, зміни ринкової кон'юнктури та регуляторні вимоги). У цьому контексті важливо не лише своєчасно ідентифікувати ризики, а й розробляти механізми їх мінімізації через диверсифікацію виробництва, страхування проєктів, ефективне управління фінансами та адаптацію до змінних умов ведення бізнесу.

Ефективне корпоративне управління також неможливе без стратегічного планування, що дозволяє підприємству формувати довгострокові цілі та визначати шляхи їх досягнення. Стратегічне планування включає аналіз ринкових тенденцій, оцінку внутрішніх можливостей та ресурсів, розробку програм сталого розвитку та механізмів підвищення конкурентоспроможності. Для українських підприємств це означає оптимізацію виробничих процесів, інвестування у новітні технології, розширення ринків збуту та забезпечення фінансової стійкості.

Останнім, але не менш важливим принципом, є дотримання етичних норм та ESG-стандартів – екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності підприємства. В умовах сучасного бізнес-середовища компанії не можуть орієнтуватися лише на фінансові показники, адже довгострокова стійкість бізнесу залежить також від соціальної та екологічної відповідальності. Це передбачає раціональне використання природних ресурсів, впровадження екологічно безпечних технологій, забезпечення належних умов праці,

дотримання трудових прав працівників та сприяння розвитку місцевих громад. Впровадження ESG-стандартів не лише підвищує імідж компанії та приваблює інвесторів, а й сприяє зниженню регуляторних ризиків та адаптації до глобальних викликів сталого розвитку.

На нашу думку, корпоративне управління виступає механізмом, який визначає взаємодію між власниками, менеджментом, інвесторами, працівниками, державними регуляторами та іншими стейкхолдерами з метою підвищення ефективності підприємств, мінімізації ризиків, залучення інвестицій та забезпечення довгострокової стійкості бізнесу. А його правильне впровадження сприяє покращенню конкурентоспроможності галузі, ефективному використанню ресурсів і впровадженню інноваційних технологій.

На важливість корпоративного управління в забезпеченні сталого розвитку підприємств вказують праці [7–9] провідних дослідників, які акцентують увагу на взаємозв'язку між ефективністю управлінських механізмів, адаптивністю підприємств до змін зовнішнього середовища та їхньою довгостроковою стійкістю. Зокрема, в дослідженнях розглядається роль корпоративного управління у формуванні інституційного середовища, що сприяє підвищенню інвестиційної привабливості, забезпеченню відповідального використання ресурсів та дотриманню екологічних і соціальних стандартів.

Варто зазначити, що сталий розвиток підприємств ґрунтується на поєднанні економічної стабільності, екологічної стійкості та соціальної відповідальності. Гармонійне поєднання перерахованих складових дозволяє підприємствам не лише забезпечувати стабільні фінансові результати, а й мінімізувати вплив на навколишнє середовище та сприяти соціально-економічному розвитку територій, на яких вони функціонують. Детально розглянемо кожен складову сталого розвитку в контексті виробничих підприємств.

Економічна стабільність виробничих підприємств ґрунтується на забезпеченні життєздатності підприємств через ефективне управління ресурсами, фінансову прозорість та довгострокове стратегічне планування. Аспектами економічної стабільності підприємств виступають:

- оптимізація управління фінансовими, матеріальними та людськими ресурсами з використанням сучасних методів фінансового менеджменту, автоматизованих систем обліку та контролю за витратами;

- підвищення продуктивності виробничих процесів через впровадження сучасних технологій, цифровізації бізнесу, використання інноваційних рішень та автоматизованих систем управління виробництвом (сприяють підвищенню ефективності виробництва, зниженню виробничих витрат і покращенню якості продукції);

- формування довгострокових стратегій розвитку, що враховують потенційні ризики, інноваційні можливості та глобальні тенденції секторів економіки;

- забезпечення інвестиційної привабливості через прозоре корпоративне управління,

ефективну систему контролю та аудиту, застосування стандартів ESG (сприяють залученню фінансування з боку інституційних та приватних інвесторів).

Будь-яке підприємство має значний вплив на навколишнє середовище, тому екологічна стійкість є важливим чинником сталого розвитку підприємств. Аспектами екологічної стійкості підприємств виступають:

- впровадження екологічно безпечних технологій, а саме використання нешкідливих матеріалів, зменшення хімічного навантаження на стокові води, застосування технологій екологічно чистого виробництва;

- раціональне використання природних ресурсів, зокрема збалансоване управління земельними, водними та енергетичними ресурсами, помірне використання води, відновлюваних джерел енергії;

- контроль за викидами парникових газів та управління відходами через впровадження програм скорочення викидів CO₂, утилізацію органічних відходів, впровадження засад циркулярної економіки та використання екологічно чистих технологій;

Соціальна відповідальність розвитку підприємств спрямована на:

- створення гідних умов праці за допомогою забезпечення безпечного та комфортного робочого середовища, справедливої оплати праці, можливостей для професійного розвитку та підвищення кваліфікації персоналу;

- дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності через реалізацію

відповідних програм, що підвищують рівень довіри з боку суспільства та створюють позитивний імідж підприємства;

- взаємодію з громадами та державними органами через співпрацю з місцевими громадами, установами та міжнародними організаціями;

- дотримання етичних норм у веденні бізнесу через відповідальне корпоративне управління, боротьбу з корупцією, дотримання норм трудового законодавства та етичних принципів у веденні бізнесу [9].

Як ми бачимо, сталий розвиток підприємств забезпечується частково через корпоративне управління (рис. 1). Ефективне впровадження інституційних, ринкових та управлінських механізмів корпоративного управління є ключовим фактором сталого розвитку підприємств. Інституційні механізми створюють надійну правову та регуляторну базу, забезпечуючи дотримання законодавчих норм, екологічних стандартів та фінансової прозорості. Впровадження корпоративних стандартів, зокрема принципів ESG, сприяє підвищенню репутації підприємства, його інвестиційної привабливості та відповідальності перед суспільством. Ринкові механізми дозволяють підприємствам ефективно взаємодіяти з фінансовими ринками, залучати інвестиції через фондові біржі, розписки та міжнародні грантові програми. Конкурентоспроможність підвищується завдяки впровадженню інновацій, розширенню ринків збуту та диверсифікації продукції. Механізми корпоративного контролю захищають підприємства від недружніх поглинань і сприяють формуванню стратегічних альянсів, що зміцнює їхні позиції на ринку.

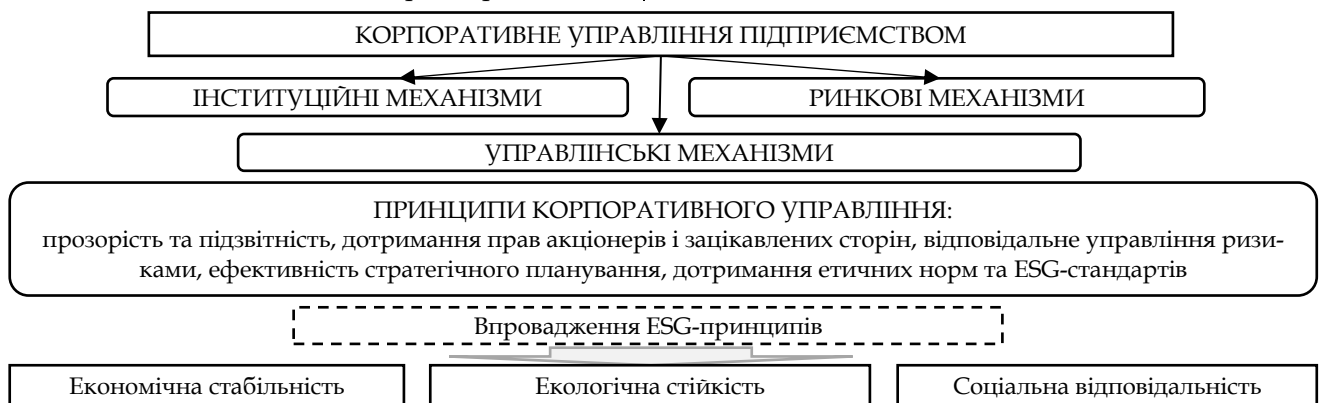

Рис. 1. Вплив корпоративного управління на сталий розвиток підприємства.

Джерело: авторська розробка.

Управлінські механізми забезпечують оптимізацію внутрішніх процесів, підвищуючи продуктивність підприємств через впровадження сучасних методів фінансового менеджменту, цифрових технологій та автоматизації виробництва. Системи ризик-менеджменту дозволяють мінімізувати зовнішні загрози, тоді як дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності сприяє розвитку місцевих громад і формуванню позитивного іміджу підприємства [9].

Отже, доцільно зробити висновок, що успішна реалізація концепції сталого розвитку можлива за умови ефективного корпоративного управління підприємством, державної підтримки та активної участі підприємств у впровадженні

найкращих міжнародних практик. Підприємства отримують такі результати:

- покращення фінансових показників, оптимізацію витрат і підвищення продуктивності завдяки впровадженню сучасних методів стратегічного планування, бюджетування та контролю витрат, розширення доступу до інвестицій через фондовий ринок, розписки та партнерські програми;

- забезпечення екологічної стійкості та раціонального використання ресурсів завдяки впровадженню принципів ESG, екологічних стандартів, ефективному управлінню земельними, водними, енергетичними ресурсами;

- формування позитивного іміджу компанії та підвищення рівня довіри з боку інвесторів

завдяки прозорості корпоративного управління, дотриманню принципів етики та підзвітності, чітко визначених корпоративних стандартів, ефективної системи управління ризиками та відкритості фінансової звітності;

– підвищення соціальної відповідальності та залучення громад до сталого розвитку завдяки впровадженню принципів корпоративної соціальної відповідальності;

– умови для довгострокового зростання та адаптації до змін зовнішнього середовища завдяки гнучкості у прийнятті стратегічних рішень, використання цифрових технологій, аналітичних інструментів, систем прогнозування.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження показало, що ефективне корпоративне управління виступає ключовим чинником сталого розвитку підприємств,

забезпечуючи баланс між економічною стабільністю, екологічною відповідальністю та соціальним добробутом. Впровадження сучасних принципів корпоративного управління (прозорість та підзвітність, дотримання прав акціонерів та зацікавлених сторін, відповідальне управління ризиками, ефективність стратегічного планування, дотримання етичних норм та ESG-стандартів) сприяє підвищенню інвестиційної привабливості, зниженню ризиків, оптимізації ресурсного потенціалу та адаптації підприємств до глобальних викликів. Гармонійне поєднання інституційних, ринкових та управлінських механізмів корпоративного управління дозволяє сучасним підприємствам не лише підвищувати конкурентоспроможність, а й формувати сталу бізнес-модель, орієнтовану на довгостроковий розвиток.

Література.

1. *Chekroun D., Shagrin D.* Organisational Governance & Corporate Governance. *International Business Law Journal (IBLJ) Revue de Droit des Affaires Internationales*. 2023. № 6. pp. 767-806.
2. *Cadbury A.* Report on the Financial Aspects of Corporate Governance in the United Kingdom. Professional Publishing Ltd. London. 1992. 90 p. URL: <https://www.ecgi.global/sites/default/files/codes/documents/cadbury.pdf>.
3. *Denis D., McConnell J.* International Corporate Governance. *ECGI, Finance Working Paper*, 2003. Vol. 5, DOI: <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.320121>.
4. Institute for corporate governance. URL: <https://icgprofessorship.org/>.
5. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 № 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14#n13>.
6. *Кривець Ю. М.* Функції, завдання, складники та структура механізму формування корпоративного управління. *Агросвіт*. 2016. №8. С. 29-33.
7. *Луска П.* Управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства як фактор сталого розвитку. *Економіка та суспільство*, 2023. Вип. 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-89>.
8. *Гарафонов О., Покотилова О., Яценко І., Єфремов І.* Основні тенденції та проблеми щодо політики сталого розвитку та практики корпоративного управління в світі. *Development Service Industry Management*, 2024. Вип. 1, С. 186-195. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(27\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(27)).
9. *Silva S.* Corporate contributions to the Sustainable Development Goals: an empirical analysis informed by legitimacy theory. *Journal of Cleaner Production*, 2021. vol. 292, pp. 1-14, DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.125962>.

References.

1. *Chekroun D., & Shagrin D.* (2023). Organisational governance & corporate governance. *International Business Law Journal (IBLJ) Revue de Droit des Affaires Internationales*, no. 6, pp. 767-806.
2. *Cadbury, A.* (1992). *Report on the financial aspects of corporate governance in the United Kingdom*. Professional Publishing Ltd. Available at: <https://www.ecgi.global/sites/default/files/codes/documents/cadbury.pdf>.
3. *Denis, D., & McConnell, J.* (2003). International corporate governance. *ECGI, Finance Working Paper*, Vol. 5. DOI: <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.320121>.
4. Institute for Corporate Governance. Available at: <https://icgprofessorship.org/>.
5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. (2014). *Про затвердження Принципів корпоративного управління* [On the approval of the Principles of Corporate Governance]. Рішення від 22.07.2014 no. 955. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14#n13>.
6. *Kryvets, Yu. M.* (2016). Funktsii, zavdannia, skladnyky ta struktura mekhanizmu formuvannia korporatyvnoho upravlinnia [Functions, tasks, components, and structure of the corporate governance formation mechanism]. *Agrosvit*, no. 8, pp. 29-33.
7. *Lyska, P.* (2023). Upravlinnia korporatyvnoiu sotsialnoiu vidpovidalnistiu pidpriemstva yak faktor staloho rozvytku [Management of corporate social responsibility of an enterprise as a factor of sustainable development]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-89>.
8. *Harafova, O., Pokotylova, O., Yashchenko, I., & Yefremov, I.* (2024). Osnovni tendentsii ta problemy shchodo polityky staloho rozvytku ta praktyky korporatyvnoho upravlinnia v sviti [Key trends and issues in sustainable development policy and corporate governance practices worldwide]. *Development Service Industry Management*, no. 1, pp. 186-195. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(27\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(27)).
9. *Silva, S.* (2021). Corporate contributions to the Sustainable Development Goals: An empirical analysis informed by legitimacy theory. *Journal of Cleaner Production*, Vol. 292, pp. 1-14. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.125962>.

Abstract.

Bereza Y., Hnatkivskyi B., Vitkovskyi Y. *The impact of corporate governance on the sustainable development of agricultural enterprises.*

The article is dedicated to studying corporate governance's impact on enterprises' sustainable development. The article aims to analyze corporate governance's influence on enterprises' sustainable development and identify the key mechanisms and principles that contribute to integrating environmental, social, and governance aspects into their strategies. The article examines the role of corporate governance as a key tool for ensuring the sustainable development of enterprises in the face of modern global challenges: climate change, digitalization, and market globalization. The study identifies the main principles of corporate governance: transparency, accountability, respect for the rights of shareholders and stakeholders, and responsible risk management. It is revealed that effective corporate governance optimizes enterprises' internal processes and contributes to the integration of sustainable business models that comply with international standards. The research

shows that every sector of economics has specific features that require special attention to environmental and social responsibility. At the same time, the high level of risks related to conditions of the external environment and market fluctuations necessitates implementing risk management strategies such as production diversification, project insurance, and climate change adaptation. The importance of corporate governance in the context of sustainable development of enterprises is confirmed in the works of leading researchers who emphasize its impact on the institutional environment, resource utilization, and environmental responsibility. Implementing ESG (Environmental, Social, and Governance) principles can significantly improve the image of enterprises, increase their investment attractiveness, and minimize regulatory risks. The introduction of corporate governance will allow enterprises to achieve several important results: improving financial performance, optimizing costs, and increasing productivity through the application of modern methods of strategic planning and cost control, ensuring environmental sustainability and rational use of resources through the implementation of ESG principles and environmental standards, creating a positive corporate image through transparency of governance, enhancing social responsibility, involving communities in sustainable development, and creating conditions for long-term growth and adaptation to changes in the external environment through the use of digital technologies and analytical tools.

Keywords: sustainable development, corporate governance, ESG principles, economic stability, environmental sustainability, social responsibility.

Стаття надійшла до редакції 05.11.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Бережа Ю.О., Гнатківський Б.М., Вітковський Ю.П. Вплив корпоративного управління на сталий розвиток підприємств. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 6. С. 66-71.

Bereza Y., Hnatkovskiy B., Vitkovskiy Y. The impact of corporate governance on the sustainable development of agricultural enterprises. Actual problems of innovative economy and law. 2024. No. 6, pp. 66-71.

УДК: 338.4; JEL classification: R20

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-6-14>

PLAHOTNIUK Volodymyr, PhD student of the Department of Economics, Entrepreneurship, and Business Analytics, State Tax University, <https://orcid.org/0000-0002-8555-0698>

IMPACT OF RELOCATION OF ENTERPRISES ON THE SOCIAL AND ECONOMIC WELFARE OF THE REGIONS OF UKRAINE

Plahotniuk V. Impact of relocation of enterprises on the social and economic welfare of the regions of Ukraine.

The article examines the impact of enterprise relocation on the socio-economic well-being of Ukrainian regions in the context of war. Enterprise relocation, as an emergency measure to move businesses from unsafe territories to safer regions, has become one of the key tools for maintaining economic activity, preserving jobs, and sustaining local budget revenues. The study identifies the main reasons for relocation, including preserving production capacity, supporting the economy, paying taxes, and ensuring employment continuity. The study identifies key factors influencing the success of relocation efforts, including logistical accessibility, availability of skilled personnel, local government support programs, and alignment of business activities with regional development strategies. Emphasis is placed on the long-term potential of relocation to contribute to the regional economy by diversifying industries and fostering innovation, provided businesses receive sufficient support to adapt and recover. The article also examines the role of relocation in addressing regional economic disparities, noting the benefits of concentrating businesses in less developed areas, such as western Ukraine. Specific examples, including the formation of an IT cluster in Zakarpattia and industrial relocations to Lviv and Chernivtsi, demonstrate how targeted policies and local initiatives can maximize the economic benefits of relocation. The analysis further highlights significant challenges related to the relocation process, including logistical barriers, workforce shortages, and delays in reestablishing production capacity. These challenges are exacerbated by the uncertain duration and progression of the war, making it difficult for enterprises to make long-term strategic decisions. The article underscores the importance of a comprehensive approach to enterprise relocation as a means of ensuring regional economic resilience and addressing the broader challenges posed by the war. By integrating relocated businesses into regional economies and aligning their activities with local development strategies, Ukraine can leverage enterprise relocation as a tool for long-term sustainable development, even in the face of significant external challenges.

Keywords: enterprise relocation, socio-economic development, regional economy, entrepreneurship, internally displaced persons, logistics, regional policy, decentralization.

Statement of the problem. The war on the territory of Ukraine, which began in 2014 and escalated in February 2022, has posed unprecedented socio-economic challenges for the state. One of the key issues arising under these circumstances is ensuring the continued functioning of the national economy, particularly by relocating enterprises from regions directly affected by hostilities to safer areas. Though compelled by necessity, this process has become a tool for minimizing economic losses, maintaining employment, replenishing local budgets, and preserving the country's productive capacity.

Several factors drive the relevance of this study. First, the relocation of enterprises is a relatively new phenomenon for the Ukrainian economy, which has never experienced such scale. This underscores the need to study its impact on the socio-economic development of regions, particularly under wartime conditions. Second, business relocation creates both opportunities and challenges for the receiving regions. On

the one hand, relocated enterprises contribute to economic growth and job creation; on the other hand, they generate issues related to business integration, logistics, access to resources, and alignment with the strategic objectives of regional development.

Analysis of recent research and publications.

The impact of enterprise relocation on the socio-economic development of regions has been explored by a few economists, including notable contributions from A. Bilak, Ya. Boyko, N. Hapak, V. Merezhko, H. Ivanchenko, V. Kovalyshyn, V. Zarosylo, T. Yevchuk, O. Chubar, L. Yakymova, and others. However, despite the dynamics of external and internal challenges, the socio-economic environment of Ukraine continues to evolve, making the study of this issue highly relevant.

The purpose of the research. This research aims to identify the key factors affecting the efficiency of enterprise relocation and determine its socio-economic consequences for both host and originating